

Prekentekest: Joh 11,45-53

Mange av jødene som var kommet til Maria og hadde sett det Jesus gjorde, kom til tro på ham. Men noen gikk til fariseerne og fortalte hva han hadde gjort. Da kalte overprestene og fariseerne sammen Rådet, og de sa: «Hva skal vi gjøre? Dette mennesket gjør mange tegn. Lar vi ham holde på slik, vil snart alle tro på ham. Så kommer romerne og tar både det hellige sted og folket vårt.»

En av dem, Kaifas, som var øversteprest det året, sa da: «Dere skjønner ingenting. Dere tenker ikke på at det er bedre for dere at ett menneske dør for folket, enn at hele folket går til grunne.»

Det sa han ikke av seg selv, men fordi han var øversteprest det året, talte han profetisk om at Jesus skulle dø for folket. Ja, han skulle ikke bare dø for folket, han skulle også samle til ett de Guds barn som er spredt omkring. Fra denne dagen la de planer om å drepe ham.

Slik lyder Herrens ord.

Det var altså taktisk kirkepolitikk som startet prosessen mot Jesus. De underne Jesus gjorde vakte stor oppsikt og begeistring. De delte befolkningen i to leire; det var dem som ble styrket i sin tro fordi de så tegnene på at Jesus var Messias, og det var dem som fikk en desto sterkere motstand mot Jesus og ble forherdet. Det kunne ikke gå upåaktet hen at Lasarus ble gjort levende etter å ha vært død. Hendelsen vakte så stor oppsikt i mange kretser at det i sin tur fikk andre til å bli urolige, for ledelsen i den jødiske menigheten var ikke på lag med Jesus i alt, og det var ikke gode nyheter for dem at mange sluttet opp om Jesus.

Disse viktige mennene som satt i Rådet, eller synedriet som det het, så med stor uro på det som hadde skjedd. Ville de miste oppslutning? Ville de miste privilegier? De romerske styresmaktene kunne komme inn og ta fra jødene den relative friheten de hadde, og Rådet ville miste innflytelse. Det var nok en reell frykt blant lederne for en større folkebevegelse rundt Jesus som kunne provosere romerne. Rådet tenkte rent pragmatisk og politisk. De var opptatt av hvilken politikk som virket, ikke av hva som var sannhet. De var ikke opptatt av om tegnene Jesus gjorde viste at han virkelig var Guds Sønn og den Messias alle lengtet etter.

Folk hadde kommet til de lærde i Rådet, og ganske sikkert vært både opprørt og forvirret etter å ha sett Jesus gjøre sterke tegnhandlinger. Hva skulle de skriftlærde si om en som helbredet syke og gjorde døde levende? Hva skulle ypperstepresten si? Vel, de sa det de måtte si for å sikre at Jesus ikke skulle få større innflytelse. For dem var han et problem. De brukte all sin kløkt og åndelige autoritet politisk, og endte altså opp med å ville ta livet av Messias, Guds Sønn.

Dette står som et grelt eksempel på hvor galt det kan gå når de som skulle representere Gud er mer opptatt av posisjon og innflytelse enn av sannhet. Jesus hadde den store majoriteten av åndelige ledere mot seg. Det er ikke bestandig at flertallet har rett, heller ikke i kirken og blant kirkens ledere. Det har aldri i menighetens lange historie eksistert noen garanti for at flertallet har rett i åndelige spørsmål. De gammeltestamentlige profetene stod ofte alene opp mot majoriteten, og det måtte en Martin Luther til for å reformere kirken. Det er så lett for velmenende mennesker å ville hjelpe Gud med å befeste kirkens posisjon. Guds ord kan i vår tid, som på den tiden det ble skrevet, vekke mye moralsk forargelse, men vi har ingen fullmakt til å svekke dette anstøtet ved å forbigå sannheten i Guds ord.

Det ser ut til at Gud kan bruke selv den mest innbitte motstander til å fremme sin sak. Øverstepresten Kaifas sa, til tross for uedle hensikter en uttalelse med dobbel bunn som viste seg å være en profeti: "Det er bedre for dere at ett menneske dør for folket, enn at hele folket går til grunne." Han mente selvsagt at det var best at Jesus ble drept for at ikke noe skulle røkke ved den orden og maktfordeling som var. Men det ettertiden har sett i profetordet er at Jesus faktisk døde for folket for å frelse, slik at ikke hele folket skulle gå til grunne i betydningen gå fortapt. Uten å vite det hadde faktisk Kaifas sagt mye av kjernen i det som står i Joh 3,16: "For så høyt har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv." Dette er kalt Bibelens budskap i en sum.

Sannheten som gikk opp for menigheten etter påskedag var at Jesus ikke bare kunne vekke opp døde fra graven, for så å la dem leve noen år til. Han kunne også gi sitt liv stedfortredende. Gud skal en gang holde dom over hvert menneske. I dommen vil alle rammes som ikke er forsonet med Gud. Dette kunne Jesus gå inn i og gjøre noe med – og han gjorde det. Det betyr at hans død var straff for våre synder. Han gikk i fengsel for oss, for å bruke et bilde vi kjenner. Men kontrasten er uendelig mye større mellom frelse og fortapelse, enn mellom frikjent og dømt i vårt rettssystem. Derfor er det så om å gjøre at mennesker vender om og tror, og blir forsonet med Gud.

Å tro er ikke først og fremst noe vi gjør i hodet. Vi sier gjerne at tro har sitt tilholdssted i hjertet. Når Jesus sier: "Se, jeg står for døren og banker," Åp 3,20 da tenker vi vel tradisjonelt på døren til hjertet. Å kjenne kallet fra Jesus til å følge ham oppleves ikke bare som en viljebeslutning, som noe som angår hodet, men som en henvendelse som treffer oss rett i hjertet. Det berører sterke følelser. Jesus har kalt oss til å være disipler, til å leve nær og ekte slik også hans første disipler gjorde.

I vår kirkes offisielle plan for konfirmasjonstiden står disse gode ordene om å være disippel i et menighetsfelleskap:

”I evangelietekstene formidles mange inntrykk av hvordan disippelflokken fungerte som fellesskap. De fikk erfare tilhørighet og omsorg i et spennende læringsmiljø. De ble gitt oppgaver og vist tillit. De forstod ikke alltid det som skjedde. De opplevde nederlag og svik og famling i forhold til egen tro. Likevel fikk de leve videre i disippelfellesskapet. Der fikk de erfare at det de hadde hørt, var sant. Og Peter gjorde seg til talsmann for dem alle da han spurte: Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord.

På tross av denne innsikt og dette sterke vitnesbyrdet, var det nettopp Peter som senere sverget på at han ikke kjente Jesus. Beretningen om hvordan Peter, på tross av sviket, likevel holder fast og får en ny start hjelper oss til å forstå disippelflokken som læringsfellesskap, og hva det innebærer å være en disippel.”

Plan for konfirmasjonstiden i Den norske kirke

Det handler om å være disippel i hverdag og helg, på gode dager og når livet rotes til. Det handler om å leve sant og ekte – og vite at vi har en bror ved Guds side som taler vår sak. Vi har en nådig Far i himmelen takket være at Jesus døde for folket – for alt Guds folk som tror.

Som i den første tiden er menigheten også i dag et fellesskap der vi lærer og gjør våre erfaringer på troens vei. Vi ble født inn i menighetsfellesskapet i dåpen, og kirken ble vårt åndelige hjem. Det var her vi tok våre første skritt på troens vei. Skulle det ikke være her vi også vokser i tro og kalles til tjeneste?

Jesus sa ”følg meg” til disiplene den gang. I dag står han for det samme innbydende budskapet og kaller oss til radikalt og grunnleggende å tenke gjennom hva det innebærer å være disippel. Det er mye i oss som ikke vil forandring. Det er mye i oss som snarere fører til nederlag enn seier. Det er mye i oss som ikke vil det som Jesus vil. Men selv dem av disiplene som sviktet da det gjaldt som mest, fikk tilgivelse og nye muligheter. Da skulle det vel ikke være annerledes med oss i vår tid?

For Kaifas og de lærde i synedriet var det enten folket eller Jesus. De tenkte da på jødefolket. Men i og med påskens hendelse åpnet Gud opp et større perspektiv. Allerede Guds velsignelse av Abraham kunngjorde en videre adresse; Abrahams ætt skulle inkludere alle som hadde den samme tro som Abraham. I dag gjelder tilbudet om frelse for alle ætter på jorden. Takk Gud, der er også vi inkludert.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én Sann Gud fra evighet og til evighet.